

Dosarul nr. 1ra-1356/22
1-22027657-01-1ra-01092022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători - Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Ciobanu Vadim* în numele părții vătămate XXXXX și reprezentantului legal al acesteia XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Șchiopu Piotr XXXXX, XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 25.02.2022 - 09.03.2022;
instanța de apel: 08.04.2022 - 28.06.2022;
instanța de recurs: 01.09.2022 - 14.12.2022.

Asupra motivelor invocate în recursul ordinar, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 09 martie 2022, *Șchiopu Piotr* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 175 Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală a fost condamnat la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen - **2** (doi) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la *Șchiopu Piotr* în beneficiul *Statului* cheltuieli judiciare în sumă - **320** (trei sute douăzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, **Șchiopu Piotr** în perioada lunii octombrie a anului 2021 și până la 13 ianuarie 2022, aproximativ ora 15:20, având scopul primirii satisfacției sexuale, acționând cu intenție directă, cunoscând cu certitudine că, minora XXXXX, născută la 19.09.2012, nu a împlinit vârsta de XXXXX ani, în sat. XXXXX, pe strada, pe unde victima minoră

se deplasa de obicei spre domiciliu după finisarea lecțiilor, în mod sistematic, urmărea când minora trecea singură prin preajma domiciliului său, o ademenea prin oferirea de dulciuri și invocând faptul că se cunoaște cu tatăl acesteia, la un foișor improvizat care este amplasat vizavi de domiciliul său din în sat. XXXXX și profitând de faptul că minora nu-și poate exprima liber voința sa, săvârșea față de aceasta acțiuni perverse, manifestate prin atingeri indecente cu mâna în regiunea organului genital și sărutări pe față și buze.

Astfel, încălcând dreptul victimei la inviolabilitate sexuală și cauzându-i suferințe psihice victimei minore.

Prin urmare, acțiunile inculpatului **Șchiopu Piotr** au fost încadrate juridic în baza juridic în baza art. 175 Cod penal, conform semnelor calificative – „*acțiunile perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în atingeri indecente, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual*”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, au declarat apeluri:

3.1 Avocatul *Ciobanu Vadim* în numele părții vătămate XXXXX și a reprezentantului părții vătămate XXXXX, prin care a solicitat, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și laturii civile, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și încasarea din contul inculpatului în beneficiul reprezentantului părții vătămate suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

3.2. În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului nu este echitabilă, fiind excesiv de blândă, și nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de corectare a acestuia și prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

Careva circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, este prezentă circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 alin. (1), lit. g) Cod penal, săvârșirea infracțiunii prin intermediul sau în prezența minorilor, sau dependente de făptuitor. Or, potrivit declarațiilor părții vătămate minore XXXXX, ultima a fost racolată „invitată la prima întâlnire” de către Șchiopu Piotr prin intermediul minorei XXXXX, respectiv acesta a purces la săvârșirea infracțiunii prin intermediul minorei XXXXX.

Astfel, conform art. 78 alin. (3) Cod penal, în cazul în care există circumstanțe agravante se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

A susținut că, Șchiopu Piotr a săvârșit o infracțiune gravă, cu consecințe negative asupra stării psihologice asupra părții vătămate, în scopul satisfacerii poftelor sexuale cu un copil minor, a desfășurat activitatea criminală o perioadă îndelungată de timp, în loc public și nu a întrerupt activitatea criminală până nu a fost denunțat la organele de drept, nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Reprezentantul părții vătămate nu a înaintat acțiune civilă privind repararea prejudiciului, pe motiv că feciorul lui Șchiopu Piotr și anume XXXXX a promis reprezentantului părții vătămate că după pronunțarea

sentinței, acesta va fi reparat, fapt care însă nu s-a produs, reprezentantul părții vătămate fiind dus în eroare.

În speță, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal, a atentat la viața sexuală a părții vătămate, acesteia i-a fost cauzat un prejudiciu moral imens, care va lăsa amprentă pe tot parcursul vieții. Or, potrivit declarațiilor psihologului Marin Ana, la partea vătămată minoră XXXXX s-a stabilit un nivel sporit al dispoziției depresive și anxietate, prin manifestări nonverbale clare ale depresiei și este copleșită de neajutorare sau deznădejde, gânduri depresive, indispoziții, dubii și sentimente de insecuritate, avînd o stare permanentă de frică (f.d. 97-98).

Ori, prin repararea prejudiciului moral cauzat părții vătămate minore, se atestă că aceasta urmează a achita serviciile psihologului, diferite cursuri, programe de reintegrare socială a acesteia, diferite foi de odihnă pentru copil, cărți de dezvoltare, toate acestea în vederea diminuării traumelor primite.

Orice sumă dispusă de a fi încasată de la Șchiopu Piotr cu titlu de prejudiciu moral, nu este în stare să remedieze suferințele (psihice) cauzate părții vătămate minore, însă necătînd la acest fapt mărimea sumei prejudiciului moral trebuie să fie una echitabilă și să asigure recuperarea deplină a copilului minor XXXXX.

3.3. Avocatul *Ciobanu Vadim* în numele reprezentantului părții vătămate, la cererea de apel din (pct. 2.1 a prezentei decizii) a înaintat și cerere de chemare în judecată, privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, prin care a solicitat, încasarea din contul inculpatului în beneficiul reprezentantului părții vătămate, suma de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea cererii a invocat că, în urma săvârșirii infracțiunii părții vătămate minore i-a fost cauzat un prejudiciu moral, care însă nu a fost reparat de către Șchiopu Piotr, în prima instanță reclamanta nu a înaintat acțiune civilă privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, pe motiv că feciorul inculpatului Șchiopu Constantin, a promis reclamantei că după pronunțarea sentinței, va repara prejudiciul, fapt care însă nu s-a produs, reclamanta fiind dusă în eroare.

Părții vătămate minore i-a fost cauzat un prejudiciu moral imens, care va lăsa amprentă pe tot parcursul vieții.

3.4. Avocatul *Eni Oleg* în numele inculpatului, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie suspendată pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani.

În motivarea apelului declarat a invocat că, la caz sunt prezente circumstanțe ce indică că în privința acestuia pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal. Or, o astfel de pedeapsă a fost solicitată și de către acuzatorul de stat care a menționat despre contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției cât și a vârstei înaintate a acestuia de 73 ani.

Încadrarea inculpatului în mediul carceral în condițiile expuse ar prezenta riscul dăunării integrității fizice și morale a acestuia, până la încălcarea art. 8 din CEDO, or, anturajul respectiv ar fi în măsură să-l priveze de orice posibilitate de resocializare ulterior eliberării.

Inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, iar stabilirea modalității de executare a pedepsei în condițiile art. 90 Cod penal, va oferi o mai bună protecție intereselor societății și va evita consecințele negative a izolării de societate a vinovatului și a plasării acestuia în mediul penitenciar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, s-a respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul *Eni Oleg* în numele inculpatului.

S-a admis apelul declarat de către avocatul *Ciobanu Vadim* în numele părții vătămate și a succesorului părții vătămate, s-a casat parțial sentința în latura civilă, s-a rejudecat cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre în această parte prin care, s-a încasat din contul inculpatului în beneficiul reprezentantului părții vătămate, suma de 80 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță la stabilirea pedepsei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, circumstanțe care atenuează răspunderea penală a inculpatului nu au fost stabilite, circumstanțe care agravează răspunderea penală a inculpatului nu au fost stabilite, prima instanță a reținut că, temeiuri de liberare de răspundere penală nu sunt.

Analizând personalitatea inculpatului, instanța de apel a constatat că, inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 45); anterior nu a fost judecat (f.d. 47); nu se află la evidența medicului psihiatru (f.d. 49); nu are antecedente contravenționale (f.d. 51), infracțiunea comisă se încadrează la categoria celor grave.

Instanța de apel a indicat că, aplicarea unei sancțiuni mai blânde nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale, or, inculpatul a comis cu intenție o infracțiune care face parte din categoria celor grave, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, astfel, în contextul circumstanțelor indicate supra, instanța de apel a conchis că la moment izolarea inculpatului de societate este necesară și rezonabilă.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși, pentru acordarea suspendării executării

pedepsei se mai cere ca instanța de judecată să țină cont de faptul că, scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

Prin urmare, un aspect omis de către apărare îl constituie persoana condamnatului, sub raportul pericolozității sociale, care decurge în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând de personalitatea inculpatului.

Totuși, prima instanță justificat a constatat că, partea vătămată este minoră și are o vârstă foarte fragedă. La momentul actual minora deja a înțeles că, acțiunile inculpatului nu sunt normale. Motiv din care ea simte anxietate, frică, rușine și alte sentimente negative, care au fost generate anume de comportamentul delicvent al inculpatului.

Acțiunile inculpatului au durat în perioada de timp cuprinsă între luna octombrie 2021 până la 13 ianuarie 2022, până când cazul a devenit cunoscut mamei părții vătămate minore. Inculpatul de sine stătător nu a întrerupt acțiunile sale ilegale, față de minora despre care cunoștea cu certitudine că este eleva clasei a III-a.

Totodată, instanța de apel a indicat că, sunt neîntemeiate argumentele invocate în apelul declarat de către avocatul *Vadim Ciobanu* în numele părții vătămate minore XXXXX, privind necesitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse sub formă de 4 ani 8 luni închisoare, or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de apel a reținut că, pedeapsa aplicată lui Șchiopu Piotr este echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și anume această mărime de pedeapsă își va atinge scopul de reeducare a inculpatului și de prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

Cu referire la cererea de chemare în judecată împotriva lui Șchiopu Piotr, prin care s-a solicitat încasarea din contul lui Șchiopu Piotr în beneficiul lui XXXXX suma de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, instanța de apel a conchis că, în speță părții vătămate minore XXXXX, într-adevăr prin acțiunile infracționale ale inculpatului Șchiopu Piotr, prevăzute de art. 175 Cod penal, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, care însă nu a fost reparat de către Șchiopu Piotr. Or, acesta a atentat la viața sexuală a părții vătămate minore, astfel, i-a fost cauzat un prejudiciu moral imens, care va lăsa amprentă pe tot parcursul vieții.

Instanța de apel, a constatat că, potrivit declarațiilor psihologului Marin Ana, la partea vătămată minoră XXXXX, s-a stabilit un nivel sporit al dispoziției depresive și anxietate.

Aceasta prezintă manifestări nonverbale clare ale depresiei și este copleșită de neajutorare sau deznădejde, gânduri depresive, indispoziții, dubii și sentimente de insecuritate. XXXXX are o stare permanentă de frică (f.d. 97-98), însă necitând la acest fapt mărimea sumei prejudiciului moral trebuie să fie una echitabilă și să asigure recuperarea deplină a copilului minor XXXXX.

În acest context, instanța de apel a considerat justificat a admite în parte acțiunea civilă înaintată, și a încasa de la *Șchiopu Piotr* în beneficiul lui XXXXX, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 80 000 lei, or, suma solicitată cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 200 000 lei, este una extrem de exagerată în raport cu fapta comisă.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul *Ciobanu Vadim* în numele părții vătămate și a reprezentantului părții vătămate, a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și a soluționării laturii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și încasarea din contul lui *Șchiopu Piotr*, în beneficiul lui XXXXX suma de 200 000 lei, pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 2.2 din prezenta decizie), suplimentar:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor din apel precum că pedeapsa aplicată este prea blândă, prezența circumstanței agravante, lipsa circumstanțelor atenuante, astfel, consideră că nu este posibil de a stabili pedeapsa minimă prevăzută de Lege;

- instanța de apel nu a motivat soluția de a încasa din contul inculpatului doar suma prejudiciului moral de 80 000 de lei și nu 200 000 lei, cum a solicitat succesorul părții vătămate, indicând doar că suma de 200 000 lei este extrem de exagerată;

- instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință *procurorul Crijanovschi Sergiu*, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că atât prima instanță cât și instanța de apel la stabilirea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele și gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia.

La fel, a indicat că instanța de apel a stabilit corect mărimea prejudiciului moral, fiind o compensație echitabilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului*

declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.* Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, „*în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, cu referire la temeiul indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, întemeindu-și corect soluția, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în decizia contestată.

Colegiul penal apreciază că decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de legea procesual-penală și de art. 6 CEDO și dă răspuns la toate argumentele expuse în cererile de apel.

Mai mult, verificând conținutul deciziei instanței de apel (f. d. 206 – 212 v. I) în coraport cu cererea de apel, Colegiul penal conchide că instanța de apel a examinat minuțios toate chestiunile esențiale supuse atenției sale, fără a comite în acest sens vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea deciziei atacate.

În continuare, Colegiul penal menționează că temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale* și argumentele în susținerea acestui temei, sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția de menținere a sentinței, prin care

inculpatului în vârstă de 74 de ani i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, a ținut cont de prevederile art. art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, de criteriile de individualizare a pedepsei penale, a luat corect în considerare: gravitatea infracțiunii săvârșite, lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, faptul că inculpatul anterior nu a fost în conflict cu legea penală, a comis pentru prima dată o infracțiune, și-a recunoscut vina, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

Colegiul penal mai indică că, atât prima instanță în sentință (v. I, f. d. 150 - 153), cât și instanța de apel în decizie (v. I, f. d. 206 - 212), au indicat circumstanțele ce au stat la baza individualizării pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Or, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal indică că, nu pot fi acceptate alegațiile recurentului referitor la pedeapsa aplicată, or, aceste argumente au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsuri asupra lor în sentința adoptată (f.d.150 - 153, Vol. I) cât și în decizia instanței de apel (f. d. 206 - 212, Vol. I), pe care Colegiul penal le însușește, considerându-le întemeiate.

În continuare, Colegiul penal indică că, nu poate fi acceptată nici alegația precum că, „în acțiunile inculpatului este prezentă circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1), lit. g) Cod penal – *săvârșirea infracțiunii prin intermediul minorilor*, or, potrivit declarațiilor părții vătămate minore, ultima a fost racolată „invitată la prima întâlnire„ de către Șchiopu Piotr prin intermediul minorei XXXXX”, or, aceasta reprezintă opinia greșită a recurentului, care are la bază o interpretare eronată a prevederilor legale.

Astfel, Colegiul penal conchide că, instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția de menținere a sentinței în partea individualizării pedepsei, ținând cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, lipsa antecedentelor penale, lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, motivare pe care Colegiul penal o consideră corectă și adoptată conform normelor procesuale penale sus menționate.

Referitor la alegațiile recurentului ce ține de mărimea prejudiciului moral, Colegiul penal conchide că sunt neîntemeiate, or, instanța de apel a apreciat corect mărime prejudiciului moral luând în considerare toate circumstanțele cauzei și legislația în vigoare.

Conform art. 2037 Cod civil - *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.*

Conform art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală - *la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, gravitatea și persistența suferințelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.*

Prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit o serie de principii, printre care se numără: principiul echității, principiul nevoii sociale, și principiul (ne)îmbogățirii fără just temei. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit, în cauza Tolstoy Miloslovsky c. Regatul Unit, ca despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor social ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Or, o eventuala acordare de despăgubiri bănești cu titlu de daune morale pentru persoanele vătămate prin săvârșirea unei fapte penale nu trebuie să fie un mijloc de îmbogățire, ci trebuie să încerce să compenseze o pierdere, o limitare sau o suferință generată de fapta respectivă.

Colegiul penal reține ca acțiunile inculpatului au cauzat părții vătămate suferințe puternice, însă cu toate acestea, transformarea în bani a suferinței morale nu trebuie să devină o sursă de îmbogățire pentru persoana care pretinde astfel de despăgubiri și totodată, ea trebuie să se păstreze în limite rezonabile. Or, în speță, pretențiile formulate cu titlu de daune morale sunt exagerate.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare

argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat decizia atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Ciobanu Vadim* în numele părții vătămate XXXXX și reprezentantului legal al acesteia XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, în cauza penală în privința lui **Șchiopu Piotr XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 16 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena